

S ministryní Danou Běrovou o poště i filatelii

Na prahu nového, již XI. ročníku našeho časopisu, jsme požádali ministryni informatiky České republiky Ing. Danu Běrovou o odpovědi na několik otázek, souvisejících s úrovní poskytovaných poštovních služeb, emisní činností ministerstva, poštovními tarify a filatelistickými výstavami v České republice. Fundované odpovědi paní ministryně budou naše čtenáře – a nejen filatelisty – nepochybně velmi zajímat. Zde jsou.

„Jak s určitým odstupem času hodnotíte Evropskou výstavu BRNO 2005 z hlediska její organizace, společenského účinku, mezinárodního ohlasu a významu i z hlediska zajímavosti a odborné úrovně?

Vycházím jak z vlastní účasti na zahájení výstavy, tak z příznivých ohlasů, které mi tlumočil předseda Svazu českých filatelistů. Ráda bych využila této příležitosti a poděkovala všem, kteří se na přípravě a organizaci této akce podíleli. Jde v podstatě o nejvýznamnější filatelistickou akci v historii samostatné České republiky. Jako jistě většinu návštěvníků i mne zaujaly ukázky z britské královské sbírky nebo unikáty ze sbírek Poštovního muzea. Potěšilo mě, že výstava pokračovala v tradici Dětské pošty, tentokrát i s využitím moderních technologií, které se staly neodmyslitelnou součástí moderních poštovních služeb. Evropskou výstavu poštovních známek BRNO 2005 považuji za bezesporu dobrou propagaci české filatelie a České republiky v zahraničí.

„Jak perspektivně vidíte reálnou možnost uspořádání specializované Světové výstavy PRAGA 2008 zejména z pohledu vašeho ministerstva a jeho účinné pomoci této akci?

O záměru uspořádat specializovanou výstavu poštovních známek PRAGA 2008 jsem byla Svazem českých filatelistů a Českou poštou informována. I na základě dobrých zkušeností s organizací brněnské výstavy a ohlasu na ni jsem tuto myšlenku podpořila. Domnívám se, že na již dlouholetou tradici mezinárodních a světových filatelistických výstav PRAGA je třeba navázat. Pana předsedu Brendla jsem proto ujistila, že Ministerstvo informatiky je připraveno v rámci svých kompetencí a možností k úspěchu této významné akce přispět a aktivně se podílet na jejím zajištění. Prvním konkrétním projevem této podpory je souhlas s rozšířením emisního plánu českých poštovních známek v letech 2006 až 2008 o známky věnované propagaci výstavy.

„Vzhledem k dalšímu zvyšování současně platných poštovních tarifů (zejména pro mezinárodní styk) bychom uvítali také výrazná opatření ke zvýšení úrovně poskytovaných poštovních a spojových služeb. Připravují se nějaká? Jak se změna tarifů odrazí v emisním plánu českých poštovních známek pro letošní rok?

Jedním z nejdůležitějších úkolů, kterým se Česká pošta i ve spolupráci s Ministerstvem informatiky v současné době zabývá, je změnit nabídku svých služeb, ale i vlastní organizační strukturu tak, aby odpovídala potřebám zákazníků a reagovala na situaci, která na trhu poštovních služeb panuje. Spolu s tím, jak se postupně omezuje monopolní postavení České pošty, roste poště konkurence. A pokud chce pošta uspět, musí umět nabídnout dostatečně kvalitní služby. Takže s nárůstem kvality i šíře služeb, které bude Česká pošta nabízet, lze rozhodně počítat. Česká pošta by se ale také měla zaměřit na marketing a zlepšit schopnost komunikovat s veřejností. Řadu nových služeb, např. pro podnikatele, veřejnost dosud nezná. Co se týče změny některých cen za poštovní služby ve styku s cizinou, emisní plán na rok 2006 na ně samozřejmě reaguje. V této souvislosti byly operativně upraveny nominální hodnoty některých známek vydávaných v letošním roce.

„Proč se Česká pošta či ministerstvo stále brání uvádění známek se zdravotní tematikou do svých emisních plánů, když téměř ve všech zemích světa je tato tematika na poštovních známkách velmi aktuální, a to nejen s ohledem na některé závažné celosvětové zdravotní problémy (nádorová onemocnění, AIDS apod.)?

Nebyla to Česká pošta, která se bránila vydávání známek se zdravotní tematikou. Všichni jistě vědí, že vydavatelem poštovních známek není Česká pošta, ale ministerstvo. A podklady a doporučení pro emisní plán zpracovává komise složená z výtvarníků, historiků, zástupců státní správy, Svazu českých filatelistů a České pošty. Tato komise vždy velmi pečlivě posuzuje všechny předložené náměty. Pokud vím, při svých diskusích se komise v minulosti zabývala i opakovanými návrhy na vydání emise věnované onkologii. Tato citlivá otázka

byla vždy hodnocena z mnoha hledisek, a to včetně prostoru, který poštovní známka svým určením a rozměrem pro tyto účely poskytuje. Pro čtenáře Merkur Revue mám aktuální informaci, že komise doporučila, aby do emisního plánu na rok 2007 byla zařazena známka věnovaná prevenci nádorových onemocnění.

„Co byste vzkázala našim čtenářům, ale i všem filatelistům a obdivovatelům i přátelům krásných českých známek u nás i v zahraničí?

Čtenářům časopisu Merkur Revue i všem filatelistům a příznivcům českých poštovních známek přeji hodně zdraví, osobní pohody a radosti z jejich záliby. Současně je chci ujistit, že Ministerstvo informatiky ve spolupráci s Českou poštou udělá vše pro to, aby byla celosvětově uznávaná vysoká úroveň českých poštovních známek zachována.

Vážená paní ministryně, děkujeme srdečně za vaše odpovědi i za váš drahocenný čas, který jste nám věnovala. I my vám přejeme ve vaší odpovědné práci ve prospěch České republiky plný úspěch a samozřejmě také pevné zdraví, dobrou životní pohodu a osobní spokojenost.

Ministryně Dany Běrové se dotazoval Zdeněk Fritz

EMISNÍ PLÁN ZNÁMEK ČESKÉ REPUBLIKY PRO ROK 2006

Den vyd.	Název známkové emise	Počet známek	Nomín. hodn.	Formát obrazu	Způsob tisku	ZS/PA PL/A
20.01.	Tradice české zn. tvorby – J. Lukavský	1	7,50	23x40	OTr	PA/ZSs
08.02.	XX. zimní olympijské hry, Torino 2006	1	9,-	23x40	OTr	PA
08.02.	Zimní paralympijské hry, Torino 2006	1	7,50	40x23	OTr	PA
08.02.	Umění Karla IV.: Madona zbraslavská	1	25,-	40x50	OTp+OF	UTL
22.02.	Osobnosti: F. J. Gerstner (1756–1832)	3	11,-	30x23	OTr	PA
	– Jaroslav Ježek (1906–1942)		12,-			PA
	– Sigmund Freud (1856–1939)		19,-			PA
22.03.	Velikonoce – svátky jara	1	7,50	23x30	OTr	PA
22.03.	Krásy naší vlasti: Klášter v Oseku	2	12,-	40x26	OTp	PL
	– Pokličky na Kokofínsku		15,-	40x26	OTp	PL
26.04.	Gratulační známka: Máj – lásky čas	1	7,50	23x30	OTr	PA/ZS
03.05.	EUROPA: Integrace	2	10,-	40x23	OTr	PA
	– hipoterapie a canisterapie		20,-	40x23	OTr	PA
31.05.	Dětem – Rumcajs, Manka a Cipisek	1	7,50	23x30	OTr	PA/ZSs
14.06.	Dědiční králové z rodu Přemyslovců:	5+1K		26x40	OTp	aršík
	Přemysl Otakar I. (1198–1230)		12,-			
	Václav I. (1230–1253)		14,-			
	Přemysl Otakar II. (1253–1278)		15,-			
	Václav II. (1283–1305)		22,-			
	Václav III. (1305–1306)		28,-			
14.06.	České Švýcarsko: Soutěsky Kamenice	1	19,-	23x40	OTr	PA
14.06.	Umělecká řemesla:	2	15,-	23x40	OTr	PA
	– Šperkařství a puncovníctví		18,-	23x40	OTr	PA
13.09.	Pěstitelství: kaktusy	2	7,50	23x30	OFSET	PA/ZS
			7,50			PA/ZS
		2	10,-			PA/ZS
			10,-			PA/ZS
13.09.	PRAGA 2008: G. Castrucci: Hradčany	1	35,-		OTp+OF	aršík
27.09.	Ekologie – vítězná známka ze soutěže	1	7,50	30x23	OFSET	
11.10.	Lidová architektura: dřevěné kostelíky	2	7,50	30x23	OTr	PA
			19,-			PA
11.10.	PRAGA 2008: Vrtbovská zahrada, Praha	1	7,50	40x23	OTr	PA/ZSs
08.11.	Umění:	3			OTp	
	Jan Davidsz de Heem (1606–1684)		22,-	40x50		PL
	Jaroslav Čermák (1830–1878)		25,-	40x50		PL
	František Kaván (1866–1941)		28,-	50x40		PL
08.11.	Vánoce	1	7,50	40x23	OTr	PA
	CELKEM		35	507,50		

Čtvrtá tisková deska spěšných známek 2 h s přetiskem SO 1920

Až dosud se v odborné literatuře uvádělo, že přetiskem SO 1920 byly opatřeny spěšné známky 2 h jen ze dvou tiskových desek, a to TD1 a TD2. Nyní mi ale poslal sběratel Zdeněk Filípek k posouzení kopii přepážkového archu spěšných známek 2 h SO 1920, který dokazuje, že při přetisku byly použity i spěšné známky 2 h vytištěné 4. tiskovou deskou. To dosud známo nebylo. Pro lepší orientaci sběratelů uvádím proto níže známé výskyty přetisků SO 1920 na jednotlivých tiskových deskách spěšných známek 2 h. Z možných kombinací přetiskových desek SO 1920 (tvary A/1 a A/2) a tiskových desek spěšných známek 2 h uvádím jen ty, které mohu osobně doložit a věřím, že tyto mé údaje časem upřesní další sběratelé.

Ze 4. dílu Monografie čs. známek se na straně 432 o spěšných známkách dovídáme, že jednotlivé tiskové desky nemají žádná desková čísla ani deskové značky či jiná označení. Proto lze tyto tiskové desky (či spíše přepážkové archy z nich vytištěné) od sebe odlišit pouze podle typických deskových vad. Různé přídavné tečky nebo body na okrajích některých ZP nejsou totiž označením jednotlivých tiskových desek, ale jen dokladem různých období tisku, resp. různých nákladů známek z téže desky. U hodnoty 2 h jsou uvedeny v Monografii čtyři tiskové desky, které mají ještě varianty „A“, „B“ či „C“. Písmeno „A“ označuje zřejmě první náklad bez přídavných bodů, zatímco písmena „B“ či „C“ pak náklady pozdější s barevnými body vytištěnými na okraji PA, resp. pod nebo mezi některým ZP.

Monografie č. 4 navíc uvádí přetisk SO 1920 jen u hodnoty 2 h z 2. TD varianty „B“, tj. s barevnými body před mezerou mezi ZP51 a ZP61, dále za ZP60 a ZP70 a se dvěma barevnými tečkami za ZP100 (viz str. 435, tab. 125). Současné poznatky jsou však zásadně odlišné.

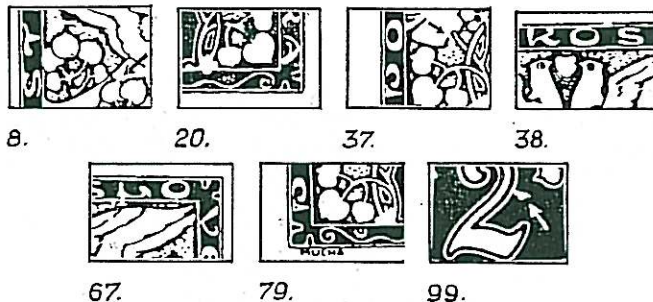
Především se přetisk SO 1920 vyskytuje u spěšné známky 2 h tištěné 1. TD (varianta „A“ i „B“), které lze identifikovat takto:

- 1. TD varianty „A“ nemá přídavné body a deskové vady jsou na ZP 2, 10, 11, 23, 29, 36, 38, 51, 60, 72, 77, 78, 91 a 99 (viz Monografie 4, str. 439). Tuto TD mám jednoznačně doloženu archem s černým přetiskem (na tomto PA chybí na ZP100 písm. „S“).
- 1. TD varianty „B“ má barevný bod před ZP41 a za ZP50, další dva barevné body jsou za ZP100. Deskové vady jsou shodné s předchozí variantou „A“. Tuto TD mám doloženu PA s modrým přetiskem.

Přetisk SO 1920 na známkách z TD2 mám doložen jen u varianty „A“. Existence varianty „B“, která je jako jediná zmíněna v Monografii č. 4 (viz str. 435), mi osobně známa není, nemohu ji však ani vyloučit. Druhou TD lze identifikovat podle následujících znaků:

- 2. TD varianty „A“ nemá přídavné body a deskové vady jsou ZP 6, 9, 10, 11, 21, 29, 31, 50, 56, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 71, 87, 89, 90, 94 a 95. Tuto TD mám doloženou na PA s černým přetiskem.
- 2. TD varianty „B“ má barevný bod před mezerou mezi ZP51 a ZP61, dále za ZP60 i ZP70 a za ZP100 jsou dvě barevné tečky. Identifikační deskové vady jsou shodné jako u 2. TD varianty „A“. Existenci této TD se mi ale zatím nepodařilo doložit.

Přetisk SO 1920 na 4. TD varianty „A“ byl doložen zatím jako poslední, je třeba jej proto popsat poněkud podrobněji. Prohlédl jsem si pečlivě kopii PA této známky a zjistil jsem na ní níže uvedené deskové vady, které odpovídají popisu Monografie 4 (viz str. 440–41):

Obr. 1: Deskové vady typické pro 4. TD spěšné známky 2 h.

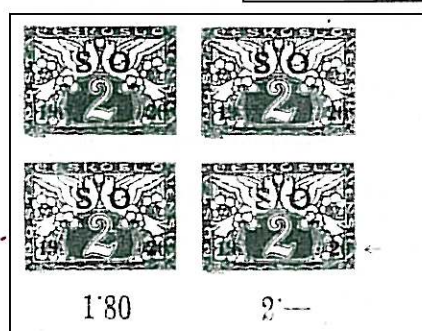
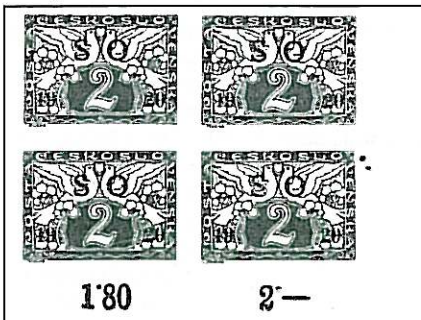
- ZP8 – poškozený okraj třetího lístku střední větvíčky vlevo,
- ZP20 – bílá skvrna pod pravým lipovým větrovím,
- ZP37 – přerušovaný obraz levé holubičky,
- ZP38 – vylomený okraj rámu nad mezerou mezi písm. „SK“ a „OS“ v nápisu ČESKOSLO...,
- ZP67 – písmeno „L“ s bílou skvrnou v nápisu ČESKOSLO...,

- ZP79 – barevný bod v písmenu „P“ ve slově POŠTA,
- ZP99 – u hodnotové číslice vpravo uprostřed bílá skvrna.

Dalším důležitým poznávacím znakem spěšných známek 2 h je druh použitého přetisku SO 1920 (viz Monografie č. 5 na str. 98–99).

- 1. TD varianty „A“ byla opatřena přetiskem desky A/1 a má přetiskové vady na ZP 7, 17, 21, 24, 30, 39, 41, 51, 53, 55, 57, 75 a 93. Chybí vada na ZP 82, u ZP 14 je navíc otevřená číslice 9 nahoře. Na 100. ZP chybí u části nákladu písmeno „S“, letopočet 1920 má délku 23 mm, barva přetisku je černá.
 - 1. TD varianty „B“ (s přídavnými body před ZP41, za ZP50 a dvěma body za ZP100) je opatřena přetiskovou deskou A/2 a má přetiskové vady na ZP 7, 17, 21, 23, 24, 30, 31, 39, 40, 41, 51, 53, 55, 57, 64, 75, 77, 82, 88, a 93. Na ZP100 má písm. „S“ s bílými body a délka letopočtu je necelých 22 mm. Přetisk je tmavě šedomodrý.
 - 2. TD varianty „A“ byla zjištěna s přetiskem A/1 (který ale má již některé vady desky A/2) a s přetiskovými vadami na ZP 7, 17, 21, 23, 24, 30, 31, 39, 40, 51, 53, 55, 77, 82. Opravena zde byla (výměnou číslice nebo písmen) ZP 41, 57, 64, 75, 88 a 92. Přetisk je černý a délka letopočtu u ZP 100 je standardní (22 mm).
 - 2. TD varianty „B“, která podle Monografie 4 též existuje, mi není známa a nemohu se k ní tedy vyjádřit.
 - 4. TD varianty „A“ byla opatřena přetiskem desky A/1 a má přetiskové vady na ZP 7, 17, 21, 24, 30, 39, 41, 53, 55, 57, 75 a 93. Vady se nevyskytují na ZP 77 a 82. Přetisk je černý. Poškozené písm. „S“ na ZP100 (svědčí o tom bílé body) mohlo být příčinou toho, že toto vadné písmeno posléze vypadlo. Napovídá tomu i prodloužená délka letopočtu 1920, která je shodná s PA z TD1, kde chybí písm. „S“.
- Všechny výše uvedené tiskové či přetiskové vady nemusí být přítomny na konkrétních známkách vždy zřetelně viditelné.

Obr. 2: Čtyřblok spěšné známky hodnoty 2 h (ZP 89, 90–99, 100) z TD 1 varianty „B“. Přetisková deska A/1 (s bílými body v písm. S na ZP 100), přetisk je barvy tm. šedomodré, délka letopočtu je na ZP100 necelých 22 mm.

Obr. 3: Čtyřblok spěšné známky 2 h (ZP 89, 90–99, 100) z TD 4. Přetisková deska A/1 (písmeno S na 100. ZP je též s bílými body), délka letopočtu je prodloužená (cca 23 mm), přetisk černý.

Vzhledem k nálezu 4. TD známky 2 h SO 1920 není vyloučeno,

že se mohou objevit i známky 2 h SO 1920, pocházející ze 3. TD. Ty ale zatím nejsou doloženy. Proto by stálo za to, aby si sběratelé prohlédli své spěšné známky 2 h SO 1920 znovu, tentokrát z hlediska použitých tiskových desek, resp. jejich variant a možná i vzájemné kombinace tiskových a přetiskových desek. Možná se tak dočkáme dalších zajímavých nálezů.

Oldřich Tovačovský

Dosavadní výsledky průzkumu míst použití chybotisku „fialový Novotný“ (Pof. 1091X)

Již téměř před deseti lety jsme uveřejnili v prvním ročníku našeho časopisu (MR 5/1996) kratší stať „Další místo použití barevného chybotisku 30 h Novotný“, která byla věnována nálezů dopisnice s razítkem Doubravník (u Tišnova; až dosud stále jediný nález tohoto místa použití!) a doprovázena přílohou se soupisem tehdy známých míst použití této známky (podle informací a výzkumu autora stati). Soupis obsahoval 27 míst doložených razítky na celistvostech frankovaných uvedenou známkou - dopisnicích (pohlednicích), obyčejných i doporučených dopisech. Data použití v uvedených, abecedně seřazených lokalitách byla buď jediná zjištěná nebo v případech častějšího použití nejstarší.

V uplynulém desetiletí autor tento soupis systematicky doplňoval s využitím všech dostupných pramenů, tj. filatelistického tisku, výskytu ve sbírkách, v exponátech, ale zejména v nabídkách filatelistických firem, především pak v nejrozličnějších aukcích na území ČR a SR. Autor zaznamenal všechny výskyt, které měl možnost jakkoliv zaregistrovat, s přesnou identifikací zahrnující místo a datum použití, dále druh celistvosti včetně způsobu frankatury. Vyskytují se frankatury jedno- i víceznámkové, ale také kombinované se

známkami jiných čs. emisí té doby. Jako pomocné informace pro vlastní potřebu zaznamenal autor i datum a zdroj uvedených informací (náhodné nálezy, sbírky, aukce různých aukčních firem).

V následujícím přehledu uvádíme všechny lokality zjištěné k dnešnímu dni s komplexním popisem jejich výskytu (s výjimkou zmíněných informací pomocných). U některých lokalit existuje celá řada dat použití (např. u dnes již dobře známé Solnice), která uvádíme tentokrát všechna, nikoliv tedy jen nej-

starší. Počet lokalit se oproti naší stati z roku 1996 zvýšil na 39, celkový počet registrovaných výskytů činí 75 údajů.

Samozřejmě ani tentokrát si tento soupis – byť systematický – nemůže činit nárok na úplnost. Je ostatně otázkou, kdy se vůbec podobný soupis stane „absolutně“ kompletním. Snad se k tomuto stavu „asymptoticky“ blížíme. Proto uvítáme všechny možné další informace, které nám poskytnou laskaví čtenáři, kteří se touto problematikou rovněž zabývají. Poznamenejme ještě, že řada uvedených

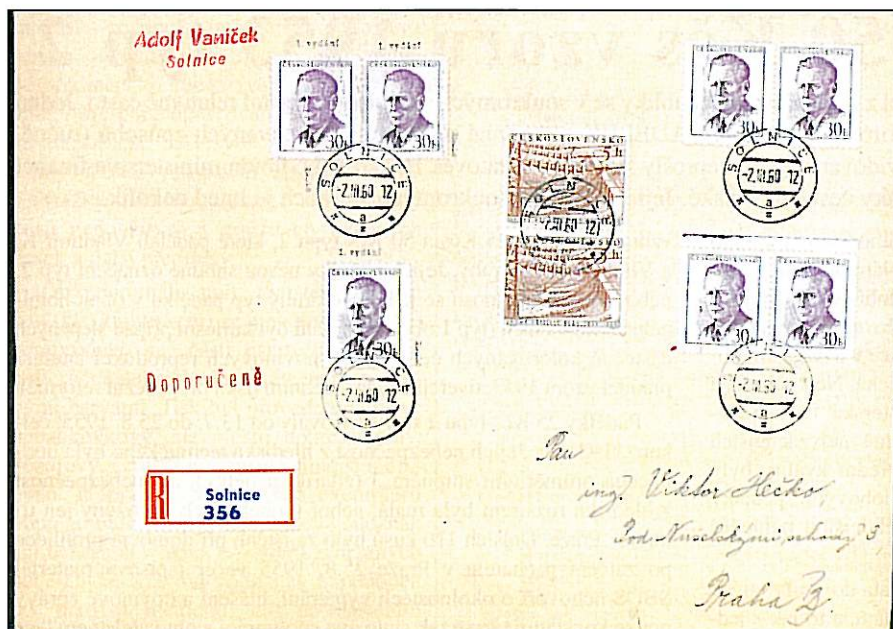
Přehled výskytů známky Pof. 1091X

je sestaven v abecedním pořadí lokalit a chronologicky podle dat razítek u lokalit s častějším výskytem této frankatury; dále je uveden druh celistvosti a struktura frankatury s počtem známek 30 h 1091X; případně použité jiné známky jsou popsány počtem, kat. číslem Pořís, event. jménem emise.

Symbolem jsou označeny informace z literatury (např. J. Kulda) bez podrobné specifikace celistvosti. Pozoruhodný je jediný nález s razítkem některé z pražských pošt a jediný nález ze Slovenska - jde však o pohlednici s vyobrazením moravského Radhoště (známka mohla být na Slovensko soukromě „importována“).

č.	poštovní úřad	podací ☉	typ zásilky	frankatura a poznámky
1.	Adamov	28.09. 1959	pohlednice	1x 30 h
2.	Bouzov	29.06. 1959	pohlednice	1x 30 h
3.	Čeladná	09.12. 1959	pohlednice	1x 30 h
4.	Červený Kostelec	15.06. 1959	pohlednice	1x 30 h <i>velmi rané použití této známky</i>
5.	Česká Skalice	25.07. 1959	pohlednice	1x 30 h
6.	Čimelice	09.07. 1959	pohlednice	1x 30 h
7.	Čimelice	11.07. 1959	pohlednice	1x 30 h
8.	Doksy	13.10. 1959	obyč. psaní	2x 30 h <i>dvojpáska</i>
9.	Doubravice u Pardubic	25.06. 1959		
10.	Doubravník	12.08. 1959	pohlednice	1x 30 h
11.	Frenštát p. Radhoštěm	25.08. 1959	pohlednice	1x 30 h
12.	Frenštát p. Radhoštěm	10.09. 1959	pohlednice	1x 30 h
13.	Frydlant n. Ostraví	03.09. 1959		
14.	Frydlant n. Ostraví	07.05. 1960		
15.	Frydlant n. Ostraví	05.06. 1960		
16.	Hronov	14.07. 1959	pohlednice	1x 30 h
17.	Jeseník	07.07. 1959	pohlednice	1x 30 h
18.	Karlovy Vary	22.06. 1959	pohlednice	1x 30 h
19.	Karlovy Vary	23.06. 1959		
20.	Karlovy Vary	27.06. 1959		
21.	Karlovy Vary	28.06. 1959	pohlednice	1x 30 h
22.	Karlovy Vary	07.07. 1959		
23.	Karlovy Vary	09.07. 1959		
24.	Karlovy Vary	30.07. 1959	pohlednice	1x 30 h
25.	Kostelec nad Orlicí	??.07. 1959		<i>označení dne v ☉ nečitelné</i>
26.	Kunčice p. Ondřejnkem	20.08. 1959	pohlednice	1x 30 h
27.	Kunčice p. Ondřejnkem	27.08. 1959	pohlednice	1x 30 h
28.	Kunčice p. Ondřejnkem	15.01. 1960		
29.	Lazánky	20.08. 1959	obyč. psaní	2x 30 h
30.	Litovel	22.12. 1959	pohlednice	1x 30 h
31.	Luháčovice	13.06. 1959	pohlednice	1x 30 h <i>zatím nejstarší známé datum</i>
32.	Luháčovice	29.06. 1959		
33.	Náchod	08.07. 1959	pohlednice	1x 30 h

č.	poštovní úřad	podací ☉	typ zásilky	frankatura a poznámky
34.	Ostrava	01.09. 1959	pohlednice	1x 30 h
35.	Ostrava	11.09. 1959		
36.	Ostrava	05.11. 1959		
37.	Ostrava	?? 02. 1969		<i>označení dne v ☉ nečitelné</i>
38.	Ostrov u Macochy	01.09. 1959	obyč. psaní	2x 30 h
39.	Praha ?	11.07. 1959	obyč. psaní	2x 30 h <i>číslo pražské pošty nečitelné</i>
40.	Prostějov	01.03. 1960	výstřižek	1x 30 h
41.	Přerov	03.09. 1959		
42.	Rožnov p. Radhoštěm	31.08. 1959	pohlednice	1x 30 h
43.	Solnice	24.06. 1959	pohlednice	1x 30 h
44.	Solnice	27.07. 1959	R-psaní	4x 30 h + dofrank. 1x 30 h Pof. 999
45.	Solnice	01.08. 1959	obyč. psaní	1x 30 h + dofrank. 1x 30 h Pof. 999
46.	Solnice	01.08. 1959	R-psaní	3x 30 h + dofrank. 3x 30 h Pof. 999
47.	Solnice	17.08. 1959	R-psaní	6x 30 h <i>dvojpáska + čtyřblok</i>
48.	Solnice	17.08. 1959	R-psaní	6x 30 h <i>šestiblok</i>
49.	Solnice	17.08. 1959	R-psaní	2x 30 h + dofrank. 1,60 Kčs Pof. 1065
50.	Solnice	21.08. 1959	R-psaní	7x 30 h <i>sedmipáska</i>
51.	Solnice	22.08. 1959	R-psaní	2x 30 h + dofrank. 1,60 Kčs Pof. 1065
52.	Solnice	29.09. 1959	dopisnice	1x 30 h
53.	Solnice	03.11. 1959	cenné psaní	1x 30 h + další frankatura
54.	Solnice	20.01. 1960	obyč. psaní	2x 30 h <i>dvojpáska</i>
55.	Solnice	27.02. 1960	R-psaní	6x 30 h <i>šestipáska</i>
56.	Solnice	17.03. 1960	R-psaní	4x 30 h + dofr. 2x 30 h Pof. 1091
57.	Solnice	17. 3. 1960	R-psaní	3x 30 h + dofrank. 3x 30 h Pof. 999
58.	Solnice	17.03. 1960	R-psaní	3x 30 h + dofrank. 3x 30 h Pof. 1091
59.	Solnice	03.05. 1960	karta	1x 30 h
60.	Solnice	17.06. 1969	obyč. psaní	1x 30 h + 1x 30 h Pof. 999 <i>(filatelistické pozdní použití)</i>
61.	Staré Hamry	02.08. 1959		
62.	Staré Hamry	02.09. 1959	pohlednice	1x 30 h
63.	Staré Hamry	04.09. 1959		
64.	Staré Hamry	08.08. 1959		
65.	Staré Hamry	11.09. 1959		
66.	Strašice	?? 10. 1959		
67.	Stráž pod Ralskem	18.08. 1959		
68.	Teplá u Toužimi	10.08. 1959	pohlednice	1x 30 h
69.	Teplice nad Metují	29.07. 1959	pohlednice	1x 30 h
70.	Tišnov	20.07. 1959	pohlednice	1x 30 h
71.	Týnec nad Sázavou	22.12. 1959		
72.	Varnsdorf	22.07. 1959	výstřižek	1x 30 h
73.	Varnsdorf	30.07. 1959	pohlednice	1x 30 h
74.	Žilina	12.08. 1959	pohlednice	1x 30 h <i>jediné známé užití na Slovensku</i>
75.	Žlutice	9.09. 1959	R-psaní	6x 30 h <i>nefilatelistická firemní zásilka</i>

příkladu použití nese zjevně filatelistický charakter, např. prakticky všechny celistvosti ze Solnice, zasílané stejným odesílatelem

(A. Vaníček) stejnému adresátovi (Ing. V. Hečko). Tyto objekty však řádně prošly poštovním provozem, a proto i ony jsou záji-

mavé, zejména v případech různých kombinovaných frankatur na těžších doporučených dopisech. Na vyobrazení vlevo vidíme jeden z příkladů: těžší doporučený dopis formátu A5 odeslaný dne 2.3. 1960 ze Solnice do Prahy a frankovaný 3 známkami 1091X (z toho jedna dvojpáska), 4 známkami 1091 (dvě dvojpásky) a dvojpáskou známky 5 h „2. pětiletý plán“ (Pof. 868). Celkové poštovné bylo uhrazeno ve správné výši 2,20 Kčs. U tohoto objektu je zajímavé především společné použití čtyř známek pozdějšího oficiálního fialového dotisku známky 30 h, který měl napravit (ovšem marně) podráždění vyvolané ve filatelistické veřejnosti používáním původního fialového chybotisku, který nebyl dodán v novinkové službě.

Naproti tomu těžší doporučený firemní dopis odeslaný dne 9.9. 1959 ze Žlutic do Karlových Varů a frankovaný 6 kusy chybotisku (viz titulní stranu dnešního čísla Merkur-Revue) je nepochybně nefilatelistického původu. Jako takový je vzácnou celistvostí prvořadého významu.

Zdeněk Fritz

Karafiátovy oslavy v Jimramově

Sobota 7. ledna 2006 byla slavnostním dnem pro malebně zasněžené starobylé městečko Jimramov v údolí řeky Svratky na Vysočině. Tamější občané spolu s desítkami hostů z celé republiky si v tento den připomněli 160. výročí narození významného jimramovského rodáka Jana Karafiáta (1846–1929), skromného, a přesto slavného autora pohádkové knihy pro malé i velké „Broučci“, kterou vydal anonymně ve svých 30 letech (1876). Od prvního vydání této populární knížky uplyne letos plných 130 let. Za tuto dobu se kniha dočkala bezpočtu vydání včetně několika ilustrovaných, na nichž se podíleli i takoví významní umělci, jako byli Jiří Trnka a Marie Fischerová-Kvěchová.

Jan Karafiát pocházel z nelehkých poměrů jimramovské rodiny s deseti dětmi. Přesto dosáhl rozsáhlého, především bohosloveckého (evangelického) a jazykového vzdělání. Po gymnaziálních studiích v Litomyšli a ve vestfálském Güterslohu studoval bohosloví na evangelických univerzitách v Bonnu, Berlíně a ve Vídni. Jako evangelický duchovní působil na řadě míst naší země, od roku 1875 po celých 20 let jako farář ve Hrubé Lhotě na Valašsku, později pedagogicky na evangelické univerzitě v Praze na Vinohradech. Zde také vydával dnes časopis „Reformované listy“. Sám Karafiát považoval za své nejvýznamnější literární dílo kritické vydání Bible Kralické, již podrobně studoval. Pro spisovatele epizodní „Broučci“ se však stali jeho dílem nejznámějším.

Jimramovské oslavy byly připraveny Obecním úřadem Jimramov za spoluúčasti Farního sboru Českobratrské církve evangelické, ZŠ Jimramov a KF 06-10 Žďár nad Sáz. Záštitu převzal ministr kultury ČR Mgr. V. Jandák. Oslavy začaly ve 13 hodin pietní vzpomínkou u Karafiátova rodného domu na náměstí, k jehož pamětní desce byl za přítomnosti představitelů obce a hejtmána kraje Vysočina umístěn květinový věnec. Bezprostředně poté v přeplněné pamětní síni Jana Karafiáta na místní evangelické farnosti proslovil obsáhlou, téměř hodinovou přednáškou o spisovatelově životě a díle Mgr. Pavel Smetana, emeritní synodní senior (evangelický biskup).

Slavnosti vyvrcholily před budovou Staré školy na náměstí, nyní kulturního stánku obce s výstavní síní a sídlem společensko-kulturních institucí. Za účasti více než 200 hostů zde proběhla slavnostní inaugurace oficiální poštovní dopisnice vydané Českou poštou k oběma Karafiátovým výročím (viz MR 2005/6/24). Inaugurace byla spojena s tradičním křtem dopisnice. Aktu byli přítomni představitelé obce Jimramov v čele se starostou P. Kaláškem, oficiální hosté K. Černý, poslanec PS PČR, Ing. M. Vystrčil, hejtmán kraje Vysočina, představitelé Žďáru v čele se starostou Mgr. J. Brychtou a další. Uvedení

za vydání známky či dopisnice k těmto výročím. Na slavnosti nechyběli ani představitelé a členové žďárského KF v čele s předsedou E. Pelikánem a za VV SČF pak místopředseda Ing. W. Müller.

Slavnost na náměstí ještě pokračovala vyhlášením vítězů dětské výtvarné soutěže na téma „V zemi Karafiátových Broučků“. Bylo milé sledovat radost malých výtvarníků – vítězů jednotlivých kategorií, když si odnášeli čestné i věcné ceny, mj. i kalendáře pro rok 2006 s reprodukcemi jejich vlastních kreseb a maleb. Výstava všech prací malých výtvarníků – nejen oceněných – se konala ve výstavních sálcích budovy.

V dalším ze sálů si mohli hosté u improvizované poštovní přepážky v zakoupit nové dopisnice a u zvláštního stolu filatelistický materiál (viz níže), nabízený KF 06-10. Zásilkou bylo možno orazit příležitostným razítkem a kašetem. Zájemci mohli také zdarma získat novou publikaci K. Černého „Žďár nad Sázavou na poštovních známkách“, kterou autor podepisoval při malé autogramiádě.

Dodejme, že KF 06-10 při této příležitosti vydal ke křtu dopisnice pamětní list (viz obr. vpravo) s textem v barvě modré a s tmavošedým fotoportrétem Jana Karafiáta převzatým z prtištěné známky dopisnice. List je opatřen pamětním razítkem. Dále vydal klub obálky (ve dvou formátech) s modrým knihtiskovým přitiskem ilustrace „Broučků“ a pamětním textem. Jsou frankovány známkou 7,50 Kč „Zvony“ a opatřeny rovněž pamětním razítkem a kulatým kašetem velikosti razítka s Trnkovou kresbou Broučka (viz obr. nahoře). Upozorňujeme však, že klub tyto tisky neexpeduje, mj. proto, že jsou již prakticky rozebrány.

představitelé přednesli pozdravné projevy, K. Černý připomněl historii vzniku dopisnice, na jejímž vydání má výraznou zásluhu KF 06-10 ze Žďáru n./Sáz. a hlavně jeho místopředseda Ing. J. Koukal, který vytrvale „loboval“ u příslušných orgánů

za vydání známky či dopisnice k těmto výročím. Na slavnosti nechyběli ani představitelé a členové žďárského KF v čele s předsedou E. Pelikánem a za VV SČF pak místopředseda Ing. W. Müller.

Zdeněk Fritz